

OCHRANNÁ ORGANIZACE AUTORSKÁ – SDRUŽENÍ
AUTORŮ DĚL VÝTVARNÉHO UMĚNÍ, ARCHITEKTURY
A OBRAZOVÉ SLOŽKY AUDIOVIZUÁLNÍCH DĚL, Z.S.

110 00 PRAHA 1, ŽITNÁ 1575/49
WEB: [HTTP://WWW.OOAS.CZ](http://www.ooas.cz)
E-MAIL: STEPANKOVA@OOAS.CZ
TEL: 224 934 406
FAX: 224 930 322

Tisková zpráva

V Praze dne 1.11.2016

ŽIVÝ FILM – umělecký počín roku

Jícha, M., Šofr, J., a kol. Živý film. Digitalizace filmu Metodou DRA. Praha: Lepton studio, 2016. ISBN 978-80-904503-4-9. S. 496.

Živé čtení o filmové digitalizaci

Odborná knižní publikace **Živý film: Digitalizace filmu Metodou DRA** je, bez jakékoli nadsázky řečeno, uměleckým počinem roku! Autorský tým pod vedením respektovaných univerzitních profesorů Marka Jíchy a Jaromíra Šofra, který se sešel při práci na výzkumném projektu s cílem vytvoření objektivizovaných metodik hodnocení a digitalizace národního filmového fondu, připravil čtenářům mimořádně poučnou a přitom maximálně poutavou duševní stravu.

Dosažení rovnocenného zrakového vjemu diváka při projekci z restaurované digitální kopie historického filmu, v porovnání s archivními filmovými zdroji a ve vazbě na dobovou originální premiérovou projekci příslušného díla, naprosto není triviální a samozřejmou záležitostí. Že si vylámaly zuby i jindy uznávané instituce, veřejnost sleduje (a přinejmenším v okruhu vizuálně orientovaných umělců i košatě komentuje) na výstupech digitalizace prezentované v uplynulých měsících Národním filmovým archivem. Už jen to vypovídá o potřebě nového systematického přístupu, aby filmové dědictví v budoucnu vůbec bylo schopno žít svůj druhý život, znovuzrozené na digitální platformě, avšak v podobě autentické, nepozměněné, nedegradované a neredukované. Nikoli pouze z rukou archivářů/technokratů/technologů (jinak odborníků nepostradatelných, nezpochybňovaných a na slovo vzatých, pokud se pohybují každý na svém poli), nýbrž po poctivé dřině zcela nově pojímaného digitálního filmového restaurátora jakožto vizuálního umělce (příp. umělce - mistra zvuku v případě příslušné dílčí složky audiovizuálního díla), v pluralitní poradní skupině postupující za účasti filmařů-autorů *lege artis* k objektivizovanému výsledku. Dobově věrnému a přitom dnes živoucímu - zpřítomňujícímu tehdejší umělecký účín nezkrasleně soudobému divákovi v přítomném okamžiku, prostřednictvím dnešní techniky. Jde samozřejmě o zachování srozumitelnosti prostého obsahu díla, ale to by byl požadavek z nejminimalističtějších. Jde o kvalitní obraz a kvalitní zvuk pro diváka. Jde ale (především) i o věrný umělecký účinek na diváka, srovnatelné zasažení jeho duše, jeho opojení vizualitou či jinými vyjadřovacími prostředky použitými v tom či onom konkrétním případě původními tvůrci díla. Slovy autorů: Správnou odpověď nalzáme, teprve když zodpovíme, co bylo smyslem vytvoření filmového díla a co je smyslem jeho zachování. To, zda je pro nás filmové dílo významné jako demonstrace filmové techniky určité časové epochy, či zda jeho hodnota pro nás i společnost tkví v trvalé působnosti uměleckého autorova sdělení, a máme tak povinnost ji učinit i nadále součástí kulturního života.

Toto chápat a ve filmech odkrývat jsou schopni pouze lidé se znalostí, bohatou příbuznou profesní zkušeností a s nadhledem korigujícím (v kolegiální konfrontaci) nepatřičné subjektivní vnusy. To nelze nabýt absolutoriem školního kurzu. Kvalifikaci autorů publikace svědčí jejich vlastní vědecká, pedagogická i filmařská praxe (od

zastoupení filmařských profesí ve výzkumném týmu, přes historiky, fyziky, elektrotechniky a jiné přizvané odborníky zajišťující hraniční přesahy do návazných oborů, včetně autentických pamětníků a praktiků s vlastní autorskou zkušeností, až po účast kameramana oskarového filmu). A zajímavé svědectví je vydáváno i o poznatcích nabytých v samotném výzkumu (empirie z analytických a restaurátorských prací na různorodě zvolených artefaktech z různých časových období, s odlišným materiálovým složením a pestrého uměleckého charakteru), jehož výsledky ve formě příslušných oficiálních zpráv a metodických či technologických postupů zjevně budou následovat, avšak již nyní jsou předběžně podávány k nahlédnutí v přístupné podobě a zsvětleně vysvětlovány široké veřejnosti. (Mimochodem, takhle nějak si většina normálních lidí představuje smysluplnou prezentaci výzkumu. Díky za to!)

Kniha s mimořádně širokým a komplexním záběrem vyčnívá v několika ohledech: Fascinující je svojí schopností vtáhnout i naprosté laiky nebo jen lehce poučené příznivce filmového umění, jimž odkrývá pozadí a popularizuje výsledky fyzikálních měření do přijatelně pochopitelných forem. To, co je skutečná věda, čtenářům přibližuje a činí srozumitelnějším. Přínosem je rovněž nikoliv čistě teoretické nebo historizující směřování příspěvků, ale právě i publikování praktických aplikací výzkumných poznatků, představení případových studií a praktických zkušeností z konkrétních projektů. A nedocenitelnou výhodou každé náročné publikace se stává, může-li přesvědčivost verbální argumentace, výpočtů a statistických údajů dotvrdit obrazovým doprovodem. To se zde v bohaté míře děje velmi instruktivním způsobem, zejména v dělených obrazech, které kolikrát napomůžou srozumitelnosti vyjádření lépe, než tisíc dalších slov.

Obsahově i graficky kvalitně zpracovaná publikace se ovšem po vydání nesetkala jen s pozitivními ohlasy, ale existence názorových proudů a diskuze bez jakéhokoli ostrakizování je snad v pluralitní společnosti normální a pochopitelná. Autorům je jedněmi vytýkáno, co jiní naopak cení, že totiž zařazují pasáže pravdivě referující i o kontroverzních událostech, rozhodnutích, či o odborně pochybné praxi některých institucí. Z kritické reakce na publikaci ze strany vedení Národního filmového archivu, kterou bylo možno zaznamenat počátkem září, je patrná zahleděnost a upnutí se k vlastním nedostatkům, když obšírným vyjadřováním NFA odvádí pozornost k několika marginálním, zatímco zcela ostentativním zaujetím pózy freudovského popření a vytěsnění dává nechtěně tušit, kde asi sám má závažné nepřiznané nedostatky.

Podstatné ovšem je, jaké kdo přináší argumenty. Živý film je plný pozitivního obsahu, jak se věci mají dělat poctivě a správně. Neboří, neničí, nevyklučuje, nekritizuje pouze, ale pomáhá k pochopení a dává první praktický a zároveň zcela realistický návod, jak dál k vyrovnanému, nenahodilému dosahování dobrých výsledků ve státě řízené digitalizací. Bylo by velkou službou původním autorům i dnešním a budoucím divákům, pokud by se k dosažení autentického vzhledu při digitalizaci filmového dědictví postupovalo metodou DRA.

Proto je tato nádherná kniha v OOA-S nominována za umělecký počin roku. Může mít široký pozitivní dopad na řadu ceněných uměleckých děl! Nemohu, než doporučit, přesvědčte se sami!

OOA-S,
Eva Štěpánková, ředitelka

Ochranná organizace autorská – Sdružení autorů děl výtvarného umění, architektury a obrazové složky audiovizuálních děl, z.s., (OOA-S), se sídlem Praha 1, Žitná 1575/49, IČ 60166916, je samosprávným subjektem ve spolkové právní formě sdružujícím činné tvůrce a jiné nositele autorských práv k uměleckým a vědeckým dílům oboru výtvarného a architektonického, včetně obrazové složky děl audiovizuálních, (jako jsou mj. tvůrci děl fotografických, kameramani, střihači, scéničtí výtvarníci, aj.). OOA-S na základě úředních pověření vykonává kolektivní správu autorských práv dle zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, v platném znění. OOA-S, a plní další úkoly při ochraně autorskoprávně chráněných děl, a to i děl audiovizuálních, dle téhož zákona.